

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О. О. Богомольця**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я
ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ**

**ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ
студентської науково-практичної конференції**

*Інноваційні підходи у наукових дослідженнях у сфері
громадського здоров'я та профілактичної медицини:
досягнення та перспективи*

Київ – 2025

здоров'я – Safe Hospital (2015) [6] задля створення та визначити Індекс безпеки лікарні (2017) [7], щоб протистояти не лише стихійним викликам природи, а й забезпечувати логістику закладів охорони здоров'я під час атак на важливі системи життєзабезпечення. Адже заклади охорони здоров'я традиційно є осередком надії і безпеки населення навіть у найважчі часи.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. МОЗ України Понад 2200 об'єктів медзакладів пошкодила та зруйнувала росія за час повномасштабної війни URL: <https://moz.gov.ua/uk/ponad-2200-ob-yektiv-medzakladiv-poshkodila-ta-zrujnuvala-rosiya-za-chas-povnomasshtabnoyi-vijni>

2. Медіацентр clinic ISIDA URL: <https://isida.ua/uk/news/ataka-vraga-20240710/>

3. International Committee of the Red Cross (ICRC) URL: <https://www.icrc.org/>

4. Інститут серця URL: <https://heart.kyiv.ua/smi/v-instytuti-serczya-pid-chas-operacziyi-znyklo-svitlo-pidsvichuvaly-telefonamy-i-lihtarykamy-podrobyczy/>

Громадське здоров'я: сучасні виклики та стратегії протидії

ШКІДЛИВИЙ ВПЛИВ КУРІННЯ ТА СПОСОБИ ПОДОЛАННЯ

Павло ВАСИЛЬКІВСЬКИЙ, Іван ДЕМЧЕНКО

Здобувач вищої освіти II курсу ННІГЗПМ

Науковий керівник: к. ю. н., доцент

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Розвиток науки та техніки, кампанії по імунізації населення, сприяли викоріненню значної частини інфекційних захворювань, які призводили до інвалідності чи передчасної смертності великої кількості людей. Проте з іншої сторони, комфортні умови життя, зручності сприяли поширенню таких явищ як мала рухливість (гіподинамія), нездорове харчування, вживання алкоголю та куріння. У свою чергу ці явища сприяли збільшенню виникнення неінфекційних захворювань.

Серед факторів ризику виникнення неінфекційних захворювань куріння займає особливе місце. Куріння спричиняє серцево-судинні захворювання, ураження легенів, а також може призвести до низки онкологічних хвороб. Пасивне куріння, коли людина вдихає чужий дим, так само загрожує серйозними недугами й передчасною смертю.

Окрім того, що куріння є одним із головних факторів ризику для здоров'я, ця шкідлива звичка стримує економічний розвиток. Хвороби, спричинені курінням створюють суттєве навантаження на економіку країн та коштують мільярди доларів через втрату продуктивності праці, витрати на лікування, передчасні смерті тощо. Щороку світова економіка втрачає понад \$1,4 трлн (що є еквівалентом 1,8% світового ВВП) [1]. Для України ці втрати склали близько 3,2% ВВП у 2019 році, що було еквівалентом \$4,8 млрд [1].

У світі вже багато років намагаються зменшити поширення куріння. За даними ВООЗ, на планеті все ще понад 1,25 мільярда курців, а щороку

від хвороб, спричинених курінням, помирає понад 8 мільйонів людей [2]. В Україні, згідно з останніми опитуваннями GATS, курцями є приблизно 23% дорослого населення. У розвинених країнах відсоток курців поступово знижується, тоді як у регіонах із нижчим рівнем доходу це відбувається повільніше.

Значну роль у боротьбі з курінням відіграє «антитютюнове законодавство та просвітницькі кампанії». Практика країн на кшталт Австралії, Великої Британії та Туреччини показує, що комплексні заходи (законодавчі обмеження і масштабні інформаційні кампанії) дають відчутний ефект. У 2005 році була ухвалена Рамкова конвенція ВООЗ із боротьби проти тютюну (РКБТ), до якої Україна приєдналася у 2006 році. Серед заходів, які були запроваджені в Україні слід відмітити: повна заборона тютюнопаління у громадських місцях, щорічне підвищення акцизного збору, наявність загального попередження та комбінованого медичного попередження на кожній індивідуальній пачці, заборона реклами та спонсорства. Серед практик, які поширені у різних країнах та рекомендуються до впровадження через механізми РКБТ є допомога особам, які бажають позбутися звички куріння. В Україні дана практика не має належного закріплення.

Для тих, хто хоче позбутися цієї залежності, корисно поєднувати різні методи. «Допомога тим, хто бажає кинути курити» може включати психологічну підтримку та медикаментозні препарати. За міжнародними дослідженнями, такі багатокomпонентні програми помітно підвищують шанси назавжди відмовитися від цигарок [2].

Щоб зменшити поширеність цієї звички, потрібен комплексний підхід – послідовна державна політика, систематична просвітницька робота й доступні програми підтримки для тих, хто прагне позбутися залежності. Така стратегія дозволить зміцнити здоров'я суспільства, збільшити тривалість життя й у перспективі зменшити витрати на охорону здоров'я.

Список використаних джерел.

1. 10 причин писати про контроль над тютюном. Прості поради для МЕДІА: посібник / уклад. О. Левицька, К. Римаренко. Київ, 2020. 123 с.
2. WHO clinical treatment guideline for tobacco cessation in adults. Geneva: World Health Organization; 2024. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO.

ЗЛОВЖИВАННЯ АЛКОГОЛЕМ ЯК ФАКТОР РИЗИКУ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я: ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ

Ірина ЄВТУШЕНКО, Ганна ІНШАКОВА
*Здобувач вищої освіти II курсу ННІГЗПМ
Науковий керівник: к. пед. н., доцентка*

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Зловживання алкоголем є серйозною глобальною проблемою людства. Вживання алкогольних напоїв має значний вплив на здоров'я людини, сім'ї та суспільство в цілому. Адже алкоголь є психоактивною токсичною речовиною, що викликає залежність і призводить до ураження життєво важливих органів та систем організму. Зловживання алкоголем також призводить до значних соціально-економічних збитків, як от збільшення витрат на охорону здоров'я, зниження продуктивності праці, збільшення злочинності, недовироблення валового внутрішнього продукту через втрату продуктивних років життя. Міжнародна спільнота, визнаючи актуальність цієї проблеми, включила її до Цілей сталого розвитку. Так в цілі 3 «Забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці» задачі 3.5 наголошується на необхідності скорочення вживання алкоголю та психотропних речовин.

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) від зловживання алкоголем щороку у світі помирає 2,6 млн осіб, з яких 76,9% становлять чоловіки. Найвищі показники смертності, пов'язані з алкоголем,